

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Självvärdering

Del 2. Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Lärosäte: Göteborgs universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet **dans**

Skriv en självvärdering för den utbildning som leder fram till den examen som utvärderas. Lärosätet ombeds att göra en så reflekterande självvärdering som möjligt genom att identifiera styrkor och utvecklingsområden samt beskriva och värdera hur dessa hanteras för att säkra att hög kvalitet nås i utbildningen. Tyngdpunkten på självvärderingen ska ligga mer på värdering än på beskrivning. Lärosätet ombeds belysa med exempel. Observera att självvärderingen ska utgå från utbildningens aktuella förhållanden vid tidpunkten för självvärderingens inlämnande. Utgå från *Vägledning för utbildningsutvärderingar på grundnivå och avancerad nivå* och basera självvärderingen på de bedömningsgrunder som ingår inom följande bedömningsområden:

- förutsättningar
- utformning, genomförande och resultat
- studentperspektiv
- arbetsliv och samverkan

Självvärderingen består av en del 1 som är gemensam för lärosätets ämneslärarutbildningar och den delen ska inledas med en beskrivning av hur ämneslärarutbildningarna organiseras på en övergripande nivå, se del 1. Redogör i del 1 för ämneslärarutbildningens utbildningsvetenskapliga kärna (UVK) utifrån bedömningsområdena.

Självvärderingen har även en eller flera del 2. Här redogörs för utbildningens ämnes- och ämnesdidaktiska studier utifrån bedömningsområdena. Lärosätet ska inkomma med en del 2 för varje undervisningsämne¹ som omfattas av utvärderingen vid det aktuella lärosätet.

Observera att det i UKÄ:s beslut om urvalet av examensmål finns rekommendationer avseende i vilken del målen bör beskrivas. Den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) kan beskrivas både i del 1 och del 2. Redogör för VFU där det är relevant för lärosätets ämneslärarutbildning.

Självvärderingens olika delar ska tillsammans ge bedömargruppen en helhetsbild av ämneslärarutbildningen vid lärosätet, utan länkar till ytterligare information. Som bilaga till självvärderingens delar ifylls även en lärartabell. Om lärosätet anser att kursplaner eller utbildningsplaner krävs för att styrka något kan dessa laddas upp i UKÄ Direkt. UKÄ ber lärosätena att vara uppmärksamma på att:

¹ Matematik, svenska, samhällskunskap, idrott och hälsa, bild, dans och musik.

- Självvärderingen ska indelas i enlighet med angivna rubriker. Rubrikerna inklusive bedömningsgrunderna i mallarna får inte tas bort. Eventuella underrubriker kan lärosätet lägga till. Ändra inte mallarna utformning såsom marginaler.
- Del 1 ska inte överstiga 20 sidor med teckenstorlek 10,5 punkter, exklusive lärartabellen. Tillkommer gör UKÄ:s instruktioner som utgör totalt 8 sidor.
- Del 2 ska inte överstiga 15 sidor med teckenstorlek 10,5 punkter. Tillkommer gör UKÄ:s instruktioner som utgör totalt 8 sidor.
- Observera att självvärderingen INTE gäller kompletterande pedagogisk utbildning, KPU.

Förutsättningar

Personal

Bedömningsgrund:

Antalet lärare och deras sammantagna kompetens (vetenskapliga/konstnärliga/professionsrelaterade och pedagogiska) är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel. Relatera till ifylld och bilagd lärartabell.

På Ämneslärarprogrammet strävar vi efter att studenterna ska verka i en komplett akademisk miljö. Såväl i ämneskurser och examensarbetskurser som i UVK- och VFU-kurser har en stor andel undervisande lärare en doktorsexamen.

Av lärartabellen framgår att 250 lärare och doktorander deltar i utbildningen i de sju ämnen som granskas. Volymen återspeglar det faktum att ämneslärarutbildningen vid GU är en av landets största, såväl till studentantal som till erbjudna ämnen som vi har examenstillstånd för (se Beskrivning i del 1). Antalet studenter i respektive ämne skiljer sig dock åt och detta påverkar förstås utbildningens utformning. I större ämnen läser lärarstudenterna särskilda kurser medan samläsning med andra utbildningar sker i ämnen med färre studenter. Ämnesstudier inklusive VFU ges alltid vid den institutionsmiljö som har bäst förutsättningar att uppnå bredd och djup i aktuellt skolämne. I några ämnen förstärks den pedagogiska kompetensen genom samverkan med lärare från utbildningsvetenskapliga fakulteten eller genom adjungering av verksamma lärare.

Högskolan för scen och musik (HSM) är ansvarig för ämneskurserna i dans (120hp). Tack vare att högskolan bedriver såväl grundutbildning som forskarutbildning i scenkonst, estetiska uttrycksformer med inriktning mot utbildningsvetenskap (CUL-doktorander), musikpedagogik och musik där både konstnärlig och vetenskaplig grund är representerat har ämneslärarstudenterna rik tillgång på lärare med konstnärligt, vetenskapligt och pedagogiskt djup.

Ämneslärarutbildningen i dans startade 2016 vilket innebär att utbildningen i dagsläget inte är fullt utbyggd. Det har sedan 2016 hunnit genomföras tre antagningsomgångar vilket innebär att det för närvarande finns tre årkurser danslärarstudenter. Med anledning av att utbildningen inte är fullt utbyggd kommer lärarkompetensen succesivt utvidgas de närmaste två åren då vi är medvetna om att vi behöver mer lärarkompetens i takt med att programmet blir fullständigt. HSM har en plan för detta som beskrivs punktvis i slutet av detta avsnitt.

Drygt 10 lärare undervisar i ämneslärarkurserna i dans, och fokus ligger såväl på studenternas konstnärliga utveckling (till exempel dansgestaltning och eget skapande i dans) som på didaktiska och danspedagogiska aspekter av ämnet. Knutna till utbildningen är en disputerad professor i musikpedagogik och tre disputerade lektorer i dansdidaktik, teaterdidaktik respektive musikpedagogik. Dessa personer bedriver alla forskning inom respektive fält. Flertalet av adjunkterna arbetar deltid som danslärare inom gymnasieskolan eller inom det danskonstnärliga området. Även lektorn inom dansdidaktik arbetar deltid som gymnasielärare i dans. Dessa lärare uppehåller därmed en aktuell förtrogenhet med praxisfältet. Göteborgs universitet har ett avtal med Stockholms Konstnärliga Högskola/ Dans och Cirkushögskolan (SKH/DOCH) om samverkan kring den danskonstnärliga och dansdidaktiska kompetensen. En konstnärligt

meriterad lektor från DOCH är involverad i ämneslärarprogrammets kurser med fokus på ämnesdidaktik och danspedagogisk forskning och en lektor på vetenskaplig grund har gästföreläst kring sin forskning i utbildningen. Utbildningen tar även in verksamma gymnasielärare i dans som gästlärare för att höja kvalitén och förankringen till skolpraktiken. Genom gästlärare får vi in spetskompetens inom specifika områden så som anatomi, improvisation och danshistoria. Utbildningen bygger inte och har inte för avsikt att heller framöver bygga på gästlärare med få timmars läraruppdrag, utan ser detta som komplement till den kompetens som finns vid universitetet.

Viss del av dansträningen samläses av flera årskurser vilket vi ser som en styrka. När studenterna möts över årskurserna i dansträningen får de till exempel tillgång till fler personers perspektiv på dansdidaktik samt tar del av hur dansläraren anpassar undervisningen till olika nivåer. Alla årskurser får även separat dansträning för att kunna fokusera på just det specifika kursinnehållet och progressionsnivån.

Nedan återges utmaningar och planerade åtgärder vad gäller lärarkompetens:

- Höja den konstnärliga och ämnesdidaktiska kompetensen vid institutionen. Under de närmaste två åren kommer mer lärarkompetens att anställas i takt med att antalet årskurser ökar till fem. Rekrytering av en adjunkt inom streetdans på 30% och en inom dansteori på 5% har påbörjats vilket innebär att det under våren 2019 kommer att finnas 12 lärare knutna till utbildningen.
- Stärka den akademiska kompetensen hos icke-disputerade lärare. Detta arbete har redan inletts genom att vi nu stöttar lärare inom utbildningen att gå både högskolepedagogiska och forskarutbildningsförberedande kurser. Under våren kommer en adjunkt i dans att söka till masterutbildning i samtida dansdidaktik med start hösten 2019.
- Stärka den akademiska kompetensen inom danspedagogik genom att arbeta för en doktorandtjänst inom det danspedagogiska området (inom estetiska uttrycksformer med inriktning mot utbildningsvetenskap).

Förutsättningar

Utbildningsmiljö

Bedömningsgrund:

Det finns en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel.

Programmet arbetar aktivt för att ämnesdidaktik och metodik ska vara en integrerad del av ämnesstudierna och att det ska finnas ämnesdidaktisk forskning på institutionerna. Förutom att det stärker professionsperspektivet så har det fått till följd att många kurser utvecklats speciellt för lärarstudenterna.

Den professionsinriktade miljön stärks ytterligare genom medverkan av doktorander vid forskarskolan Centrum för utbildningsvetenskap och lärarforskning (CUL). CUL-doktorander finns på varje fakultet som medverkar i Ämneslärarprogrammet. Behörig att söka till forskarskolan är den som har lärarexamen. Flera CUL-doktorander genomför del av tjänst i ordinarie skolverksamhet och forskningsfrågorna har i regel ett tydligt ämnesdidaktiskt fokus. CUL-doktorander bidrar till att stärka den ämnesdidaktiska forskningens plats i utbildningen och kan fungera som förebilder för studenter som är intresserade av att söka forskarutbildning.

Högskolan för scen och musik (HSM) bedriver utbildning inom scenkonst och musik inklusive lärarutbildning i dans, musik och teater. Ämneslärarkurserna är samlade i en enhet (Enheten för pedagogik) vilket underlättar integration och samarbete mellan dans, teater- och musiklärarstudenter. Detta samarbete lägger, förutom att vidga deras konstnärliga, vetenskapliga och ämnesdidaktiska perspektiv, även en grund för ämnesintegration i deras framtida profession. På HSM bedrivs såväl konstnärligt som vetenskapligt grundad forskning och forskarutbildning. På den pedagogiska enheten finns disputerade lektorer med inriktning mot dansdidaktik, teaterdidaktik, teater och musikpedagogik. Det sistnämnda området är störst med en professor, två docenter och fyra lektorer. Vi har egen forskarutbildning i musikpedagogik och även, i samarbete med övriga GU, doktorander i estetiska uttrycksformer med inriktning mot utbildningsvetenskap (CUL-doktorander). Den musikpedagogiska forskarutbildningen och forskningen har i huvudsak högre musikutbildning som sitt fokusområde medan CUL-doktoranderna är inriktade mot musik i skolan där även en avhandling inom dans i skolan publicerats. I dagsläget är inte CUL-doktoranderna involverade inom ämneskurserna då de för tillfället antagna doktoranderna inte har ämneskunskap inom dans. Deras kompetens tas däremot vara på inom Utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) (se del 1).

Vetenskaplig forskning inom danspedagogik i Sverige är mycket begränsad då det enbart har publicerats fem avhandlingar totalt inom området. Det innebär att utöver den forskning inom danspedagogik som gjorts och görs vid institutionen blir det relevant att ämneslärarstudenterna i dans även får ta del av institutionens forskning inom musikpedagogik och teaterpedagogik. Kombinationen av den ämnesspecifika forskningen i danspedagogik som finns vid institutionen och forskning inom musikpedagogik och teaterpedagogik utgör därmed goda förutsättningar för ämnesstudier med ett vetenskapligt grundat professionsperspektiv. Av fem disputerade inom danspedagogik är en knuten till ämneslärarprogrammet dans vilket gör det möjligt att studenterna får tillgång till det danspedagogiska forskningsfältet. Inför varje kursstart ses litteraturlistorna över för att i förekommande fall kompletteras med aktuell forskning.

Förutom de tre utmaningar som nämndes i föregående avsnitt kommer ett viktigt förbättringsområde de närmaste åren att vara revidering av kursplanerna. Andelen disputerade lärare inom den pedagogiska enheten har under det senaste året mer än fördubblats. Samtliga disputerade har en bakgrund som lärare och utövare inom sitt konstnärliga fält vilket skapar nya möjligheter för att integrera vetenskapliga, ämnesdidaktiska och konstnärliga perspektiv i kursplaner och undervisning. I det arbetet är strävan även att bättre knyta samman lärarutbildningskurserna med den utbildningsvetenskapliga kärnan samt att lyfta in konstnärlig forskning i ämnesstudierna. Under de två och ett halvt år ämneskurser i dans givits har utbildningsmiljön utvecklats och förbättrats i nära dialog mellan studenter, lärarkollegiet, enhetschef och prefekt. Detta arbete har intensifierats i och med att utbildningen fick en disputerad ämnesansvarig i juni 2018. Arbetet har bland annat fokuserat på att tydliggöra innehåll och progression i kursplanerna och anpassa och utveckla undervisningen för att studenterna ska uppnå lärandemålen och få en tryggare arbetsmiljö.

De närmaste årens utmaningar och åtgärder vad gäller utbildningsmiljön kan sammanfattas i två punkter:

- Ytterligare tydliggöra och utveckla ämneskurserna och progressionen i utbildningen. Detta görs kontinuerligt genom det kvalitetsgranskningsarbete som sker mellan studenter, lärare, ämnesansvarig, enhetschef och prefekt. Utifrån detta kvalitetsarbete kommer kursplanerna att revideras och undervisningen i ämneskurserna vidareutvecklas. Vi ser att det är viktigt att detta är ett arbete som görs gemensamt för att kunna ta del av olika perspektiv.
- Vidareutveckla samarbetet med Stockholms Konstnärliga Högskola/ Dans och Cirkushögskolan (SKH/DOCH). Planering av lärarutbyten mellan andra lärarutbildningar i dans har även påbörjats. Våren 19 kommer ett lärarutbyte göras mellan två adjunkter mellan HSM och Luleå tekniska universitet. Hösten 19 kommer ett lärarutbyte göras för mellan lärarutbildningen i Kuopio och HSM.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – inledning

Ämneslärarprogrammet är en komplex utbildning som bedrivs vid 17 kursansvariga institutioner. För att ge en överblick för nyantagna studenter och medarbetare finns en programguide. I denna beskrivs bland annat programmets uppläggning och hur progression och sammanhang skapas mellan programmets olika kursstyper. Programguiden kompletterar utbildningsplanerna, i vilka examensmål och studiegångar presenteras.

För att säkerställa att samtliga studenter, oavsett ämnen och inriktning, ges möjlighet att uppnå examensmålen har programrådet tagit fram så kallade ramkursplaner för VFU-kurser och examensarbetskurser (se bilagor). Ramkursplanerna, som innehåller bland annat kursmål och examinationsformer, har utarbetats genom kollegial samverkan i programrådet och är gemensamma för samtliga ämnen. Med ramkursplanerna som grund säkerställer utbildningen former för examination och gemensamt innehåll inom VFU- och examensarbetskurser i samtliga ämnen.

Programrådet har även utarbetat bedömningskriterier för de båda examensarbetena. Genom programrådets uppbyggnad, där samtliga 17 kursansvariga institutioner och studenter för de båda inriktningarna finns representerade, har ramkursplaner och bedömningskriterier en bred förankring. Dessutom har undervisande lärare haft möjlighet att påverka bedömningskriteriernas utformning i samband med kollegiala konferenser. Under 2018 har programrådet även utformat en gemensam praxis för examination av självständiga arbeten. Detta arbete påbörjades i samband med en inventering av hur kompletteringar av självständiga arbeten hanterades på programmet. Inventeringen visade på relativt skilda praktiker. I vår gemensamma praxis formuleras rekommendationer inte bara för hanteringen av kompletteringar, utan också för bedömning av uppsats, opposition och försvar samt omexaminationer. Samtliga dokument är tillgängliga för både medarbetare och studenter på GU:s webbsidor.

För närvarande pågår ett arbete att ta fram gemensamma bedömningskriterier för VFU-kurserna. Arbetet leds av en av programrådets fyra fokusgrupper (se Beskrivning i del 1), VFU-gruppen, som består av programrådsledamöter, studentrepresentanter och VFU-handläggare. Utkast till nya bedömningskriterier kommer att diskuteras i samband med nästa programkonferens, som har temat "Att bedöma lärarstudenters yrkesskicklighet".

Programrådet har därmed en god överblick över utformning av VFU-kurser och examensarbetskurser. När det gäller kärnkurser skrivs och revideras kursplaner i dialog med programledare. På så sätt har programledare möjlighet att granska kursmål i relation till examensmål även för dessa kurser. Ett viktigt hjälpmedel i detta arbete är programmets målmatris. I målmatrisen framgår vilka examensmål som fokuseras i de nio kärnkurserna, i de fyra VFU-kurserna och i de två examensarbetskurserna. När kursplaner revideras kan vi med målmatrisen kontrollera hur det påverkar studenternas möjlighet att uppnå examensmålen och vid behov göra justeringar.

Vid GU ansvarar ämnesinstitutionerna för ämneskurser, examensarbetskurser och VFU-kurser. På så sätt har institutionerna ett helhetsperspektiv där ämne och profession samverkar i studenternas utbildning. Upplägg och progression i ämnet beskrivs för studenter och medarbetare i ämnesguider, som respektive ämne utarbetat. I ämnesguiderna beskrivs även hur högskolans ämne relaterar till motsvarande skolämne. Ämnesguiden presenteras för studenterna på Ämnesstudiernas dag, en introduktion till ämnesstudierna som infaller terminen innan studenterna startar sina ämnesstudier.

Till varje kurs finns en kursguide. Där beskrivs innehåll, undervisningsformer och bedömning. Kursguiden utgör den sista länken i kedjan av studieguider: programguide – ämnesguide – kursguide.

För att säkerställa att examensmålen fokuseras också i ämneskurserna uppmanas samtliga kursansvariga att relatera kursens lärandemål till programmets examensmål, som en del av kursrapporten för respektive kurs. Det sker genom att kursansvarig lärare listar vilka examensmål som behandlas i kursen.

I nedanstående tabell redovisas hur kurserna inom ämneslärarutbildningen i dans relaterar till de examensmål som behandlas i självvärderingen.

Inriktning Gym	Poäng	Kursnamn	Examensmål *)					
			ä-kunsk.	vet met	utv yrk	did met	prof utv	jämst
a)	kurskod	(hp)	K1	K3	F2	F4	F5	F10
G1	LG11DA	4,5	Verksamhetsförlagd utbildning 1 för gymnasielärare					
G2	LGDA10	15	x					
G2	LGDA20	15	x		x	x	x	x
G3	LGDA30	15	Dansgestaltning samt musikens roll i dansundervisningen för gymnasielärare					
G3	LG21DA	7,5	Verksamhetsförlagd utbildning 2 för gymnasielärare i ämnet dans					
G5	LGDA40	15	x	x	x	x	x	x
G6	LGDA50	15	x	x	x	x	x	x
G6	LG31DA	7,5	Verksamhetsförlagd utbildning 3 för gymnasielärare					
G7	LGDA2G	15	Självständigt arbete (examensarbete) 1 för gymnasielärare i dans					
G9	LGDA65	15	Ej fastställt och får därför ännu ingen koppling till specifika examensmål					
A10	LG41DA	10,5	Verksamhetsförlagd utbildning 4 för gymnasielärare					
A10	LGDA2A	15	Självständigt arbete (examensarbete) 2 för gymnasielärare i dans					

a) Nivå och termin svart och lila = 120hp dans (lila = xa-kurser)
rött = VFU-kurs, kan beskrivas i både Del 1 och Del 2

*) Ingår ej bland de utvalda X-målen men är relevant för bedömningsgrunden Jämställdhet

Ämneslärarutbildningen i dans har ännu inte genomfört några examensarbeten då dessa ligger senare i studiegången. Kursplanerna för examensarbeten följer de ramkursplaner som har tagits fram av programrådet med skillnaden att de riktar sig mot ett danspedagogiskt innehåll. Handedarkompetens är säkrad i och med att Högskolan för scen och musik anställde en disputerad lektor i dansdidaktik våren 2018. Över tid behöver detta stärkas med fler disputerade lärare inom det danspedagogiska området. Detta blir aktuellt när utbildningen är fullt utbyggd och studentantalet ökat i årskurserna.

Hittills har studenterna genomfört VFU1 och VFU2 där strukturen följer de ramkursplaner som tagits fram av programrådet. VFU3 och VFU4 följer strukturen och genomförandet för övriga ämnesinriktningars VFU-kurser. Studenterna får under VFU-kurserna möjlighet att ta del av erfarna lärares yrkeskompetens samt självständigt utforska, utveckla och reflektera över den egna kompetensen. Det utarbetade systemet med VFU-besök och trepartssamtal möjliggör att studenten får en arena för att reflektera över sitt lärande där lokala lärarutbildare och VFU-kurslärare samverkar för att stödja studentens lärandeprocess. VFU-läraren kan då, i egenskap av lektor i dansdidaktik och verksam gymnasielärare, väva samman vetenskapliga och praktiska perspektiv.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen kunskap och förståelse i examensordningen.

Mål (K1)

1. För ämneslärarexamen med **inriktning mot arbete i gymnasieskolan** ska studenten
 - visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuell forsknings- och utvecklingsarbete.

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel.

Dansämnet i gymnasium är en kombination av ars och scientia, av dans som konstform och dans som humanistiskt och samhällsvetenskapligt kunskapsområde, såsom det beforskas inom framför allt danspedagogik och dansvetenskap. Med andra ord inrymmer ämnet ämneslärarutbildningen i dans både konstnärliga, vetenskapliga och ämnesdidaktiska aspekter. Ämneskurserna inom gymnasiets estetiska program kräver av läraren ett brett och djupt kunnande inom bland annat dansteknik, interpretation i dans, koreografi, dansteori, musikteori, rytmik, anatomi och dansanalys. Varje kunskapsområde bjuder delvis unika didaktiska utmaningar och kräver därför ett i delar unikt pedagogiskt innehållskunnande. Sammanfattningsvis är det en stor utmaning att inom ramen för 120hp både täcka in denna bredd och ge plats för fördjupning. För att göra detta har utbildningen valt att göra utbildningen bred genom att studenterna arbetar med tre genrer, nämligen jazzdans, streetdans samt modern och nutida dans. Studenten fördjupar sedan sin dansträning och didaktik mot två av dessa. Fokus på dansdidaktik ligger inom genrererna jazzdans och modern och nutida dans, men studenterna får även dansdidaktik i mindre omfattning inom streetdans som en breddning.

För en yrkesutövning som danslärare krävs ämneskunskaper i dans (se exempel på färdigheter listade i stycket ovan) och ämnesdidaktik. Genom att studenterna får undervisning i dansgestaltning (som inkluderar teknik, placering, dynamik, musikalitet, expressivitet, genrespecifika färdigheter) under samtliga ämneskurser (LGDA10, LGDA20, LGDA30, LGDA40, LGDA50, LGDA65) får de möjlighet att utveckla väsentligt fördjupade kunskaper inom detta område. Utöver den strimma av dansgestaltning i alla ämneskurser får studenterna även undervisning inom mer avgränsade områden i specifika kurser, till exempel anatomi (LGDA10), dansteori (LGDA20), dansanalys (LGDA20), musik och rytmik (LGDA30).

Ämnes- och ämnesdidaktiskt kunnande knyts samman genom att ämnesdidaktik går som en strimma genom alla ämneskurser, men tyngdpunkter i de olika kurserna skiljer sig något. Didaktik inom dansteori och dansanalys är knutet främst till kurser under första terminen (LGDA20), betyg och bedömning inom dans är framför allt framskrivet i en ämneskurs som är förlagd till mitten av ämnesstudierna (LGDA40) medan dansundervisning kopplat till funktionsvariationer är fokuserat till en kurs i under senare delen av ämnesstudierna (LGDA50). Studenterna får också undervisning inom dansteori med innehåll kopplat till bland annat danshistoria. De får möjlighet att stärka det egna lärandet i ämneskunskapen genom föreläsningar, diskussioner, litteraturstudier, grupparbeten och individuella uppgifter. Den egna ämneskunskapen inom danshistoria används sedan i ett dansdidaktiskt sammanhang där studenterna

planerar, utvecklar, genomför och utvärderar undervisningsaktiviteter inom danshistoria, såväl praktiskt som teoretiskt. Studenterna möter också dansteori som ämne under sina VFU-kurser då det är ett obligatoriskt moment. I praxisseminarier inom VFU-kurserna kan kunnande inom danshistoria fångas upp på nytt där studenterna genom sin praktik kan ha fått ett vidgat synsätt och referensram kring undervisning inom dansteori. Studenternas eget skapande är kopplat till den egna färdigheten och till både didaktik och metodik vilket finns framskrivet i ett flertal kurser (LGDA10, LGDA30, LGDA50, LGDA65).

Ämneslärarutbildningen i dans, musik och teater har en gemensam "forskningsstrimma" genom hela utbildningen. Under de tre första terminerna har vi lagt in gemensam undervisning för att förbereda studenterna för examensarbete (se mer information under K3). Studenterna skriver två examensarbeten, ett på grundnivå (LGDA1G) och ett avslutande på avancerad nivå (LGDA1A). Vi kommer fortsätta utveckla denna strimma i ämneskurserna där vi ser ett värde i att göra detta ämnesöverskridande där studenterna möts över ämnesinriktningarna. Utöver den gemensamma forskningsstrimman får studenterna undervisning kopplat till danspedagogisk forskning (LGDA20, LGDA30, LGDA40, LGDA50, LGDA65), där strävan är att koppla samman ämneskunskap i dans och dansdidaktik till danspedagogisk och skolanknuten forskning. På så sätt får studenterna undervisning som inkluderar danspedagogisk forskning och vetenskaplig metod som en förberedelse för det avslutande självständiga arbetet, vilket naturligtvis också ger väsentligt fördjupat kunnande inom dansämnet. Vi ser en styrka i att studenterna möts över ämnesinriktningarna då forskningsfältet inom dans och teater är begränsat samt att de i ett kommande yrkesliv kommer hamna i kollegier som består av lärare som undervisar i dessa ämnen. Genom att erbjuda gemensamma moment får studenterna insyn i varandras ämnesområden och på så sätt kan en gemensam förståelse byggas upp. Forskning kopplat till skolväsendets styrdokument och dans som kunskapsdomän finns representerat under första terminen (LGDA20). Kommunikation i dans samt en orientering av den svenska danspedagogiska forskningen lyfts fram under efterföljande termin (LGDA30), där kursen även fokuserar på forskningsmetoder i aktuell danspedagogisk forskning. I mitten av utbildningen får studenterna ta del av danspedagogisk forskning inom betyg och bedömning (LGDA40). Under senare delen av utbildningen gör studenterna ett examensarbete på grundnivå där de genomför en litteraturstudie inom ämnet dans (LGDA2G). Danspedagogisk forskning utifrån ett genusperspektiv lyfts främst fram i slutet av utbildningen (LGDA65).

Både adjunkten i dans och lektorn i dansdidaktik är kurslärare i VFU-kurserna vilket skapar en brygga mellan ämneskurser och VFU-kurser. Lärarna får därmed en större helhetsbild av studenternas lärande och kan ge undervisning och återkoppling där studentens lärande kopplas till yrkesrollen som en helhet. Kurserna LGDA20, LGDA30, LGDA40 och LGDA65 ger en inblick i danspedagogisk forskning, rustar för examensarbete, forskningsförbereder samt forskningsanknyter de konstnärliga och danspedagogiska färdighetsämnena i utbildningen. Ämneskurserna ger även en gemensam referensram mellan universitetslärarna för att fortsätta kvalitetsarbetet och utvecklingen av utbildningen. Utbildningen rustar för brett kunnande inom områden som är nödvändiga för danslärare och som behöver kontinuerlig och långsiktig träning. Studenten ges därför förutsättningar och möjligheter att träna sig i färdigheter som dansteknik, interpretation i dans, skapande i dans, dansteori, musikteori, rytmik, anatomi, dansanalys och dansdidaktik. Vissa examinationsuppgifter är också utformade så att studenten får koppla samman dessa kompetensområden och t ex lära ut och leda dansundervisning i flera dansgenrer. Likaledes får studenten skapa dans, koreografera och dokumentera dans i flera genrer vilket kräver och utvecklar dansteoretiskt och dansdidaktiskt kunnande samt förmåga att hantera digitala verktyg.

De närmaste årens utmaningar och åtgärder vad gäller forsknings- och utvecklingsbaserat ämneskunnande kan sammanfattas i två punkter:

- Att i kursplaner och undervisning utveckla hur dansdidaktiska, vetenskapliga och konstnärliga aspekter vävs samman för att på så sätt hjälpa studenterna att bli mer reflekterande praktiker både i sin dans och i sin danslärarroll. Detta görs genom kollegial samverkan genom diskussioner, erfarenhetsutbyte och genom att som kritisk vän auskultera på varandras undervisning.

- Att skapa en tydligare vetenskaplig progression och fördjupat kunnande om danspedagogisk forskning och teori för att bättre rusta studenterna för vetenskapligt arbete under och efter utbildningen. Detta arbete har påbörjats genom att en forskningsstrimma nu lagts in i de tre första årens ämneskurser. Denna strimma kommer vi, delvis i samarbete med de teater- och danslärarkurserna, att fortsätta utvärdera och utveckla genom alla ämneskurser.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen kunskap och förståelse i examensordningen.

Mål (K3)

2. Visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel. Om detta redogörs för i del 1 gör en hänvisning.

Mål 2 är tydligt framskrivet såväl i de båda examensarbetskurserna som i de båda UVK-kurserna inom temaområdet "Vetenskapsteori och forskningsmetodik, utvärdering och utvecklingsarbete". En utmaning för vår utbildning är att få olika typer av kurser att hänga samman. Framförallt gäller detta för UVK-kurser och kurser som ämnesinstitutionerna ansvarar för. När det gäller mål 2 har vi därför försökt knyta de båda kärnkurserna K50G och K81A till varsitt av de båda examensarbetena. Konkret innebär det att K50G bland annat har undervisning om forskningsöversikten som genre, och att K81A har undervisning om vetenskapliga metoder, användning av data, tolkning av resultat samt forskningsetiska frågor.

För ämnet dans visar nedanstående tabell vilka kurser som i dagsläget har kursmål som relaterar till examensmål två.

Kurs	Kursmål relaterade till examensmål 2 Efter godkänd kurs ska studenten kunna:
LGDA30 Dansgestaltning samt musikens roll i dansundervisningen för gymnasielärare	- beskriva forskningsmetoder utifrån skolämnet dans - formulera akademiskt skriven text
LGDA40 Dansgestaltning och ämnesdidaktik för gymnasielärare (ges första gången under hösten 2018)	- visa kunskap om hur en forskningsöversikt är utformad - visa förmåga att formulera en forskningsfråga inför litteratursökning

LGDA2G (15hp) Självständigt arbete 1 (ges första gången hösten 2019)	- identifiera ett problemområde av relevans för yrkesutövningen och ämnet - visa kännedom om den vetenskapliga processens delar och helhet, från problemformulering till slutsats.
LG41DA (10,5hp) Verksamhetsförlagd utbildning 4 (ges första gången våren 2021)	- analysera och på ett kritiskt och självständigt vis bedöma egna och andras erfarenheter samt i enlighet med beprövad erfarenhet och relevanta forskningsresultat utveckla den egna skolpraktiken.
LGDA2A (15hp) Självständigt arbete 2 (ges första gången våren 2021)	- identifiera ett problemområde av relevans för yrkesutövningen och ämnet - visa fördjupad förståelse för relationen mellan valda teoretiska utgångspunkter, forskningsmetoder och egna resultat.

Tillsammans med ämnesföreträdare i pedagogik har disputerade och ansvariga för ämnena dans, musik och teater under höstterminen 2018 utarbetat en strategi för hur detta examensmål kan stärkas i ämneskurserna. Strategin går ut på att med genom gemensam vetenskaplig progression i respektive ämneskurser göra vetenskapsteori, vetenskaplig metod och övrigt akademiskt hantverksskunnande till intellektuella verktyg både för självständiga arbeten och för professionell utveckling. Detta är ett flerårigt projekt där de under *utbildningsmiljö* nämnda kursplaneomarbetningarna och den under rubriken *personal* nämnda utvecklingen av lärarnas kompetenser är viktiga samverkande förutsättningar för att dansämnets 12 kurser tillsammans ska bidra till uppfyllelse av detta mål. Strategin består i att utveckla tre viktiga delar i utbildningen; vetenskapligt förhållningssätt/att tänka vetenskapligt, att undervisa på vetenskaplig grund samt att arbeta forskningsinriktat. Dessa tre delar planeras in i alla ämneskurser med en tydlig progression.

Vad gäller vetenskapligt förhållningssätt/att tänka vetenskapligt får studenterna redan i sin första ämneskurs, undervisning och övning i att formulera sig samt att förhålla sig kritiskt till den egna reflektionen, oftast baserad på egna erfarenheter. Kommande kurser fokuserar på att förhålla sig kritiskt till andras undervisning och till läromedel. I det självständiga arbetet får studenterna slutligen förhålla sig kritiskt i alla delar.

Färdigheten att undervisa baserat på en vetenskaplig grund bygger på att studenterna lär sig integrera den vetenskapliga grunden, dvs forskning, beprövad erfarenhet eller annan systematiskt framtagen kunskap, i sin undervisning. Studenterna arbetar med att omsätta forskningsresultat till den egna praktiken som danslärare (LGDA40, LGDA50).

Vad gäller forskningsinriktat arbete planerar vi att först låta lärarstudenterna arbeta mer systematiskt med en teori eller en metod, för att sedan bredda detta arbete genom att inkludera fler teorier och metoder (LGDA30, LGDA40, LGDA2G, LGDA2A). Under HT18 har studenterna i LGDA30 inom ramen för ett moment gällande aktuell danspedagogisk forskning, getts möjligheten att reflektera kring vetenskapliga metoder. Detta kommer sedan att följas upp under termin 7 och i det första självständiga arbetet.

Ämneslärarutbildningen i dans har ännu inte haft några studenter som skriver examensarbete på grundnivå eller avancerad nivå, detta kommer att ske först hösten 2019 respektive våren 2021. Studenterna på utbildningen har hittills genomfört VFU1 och VFU2, VFU3 kommer genomföras första gången våren 2019 och VFU4 våren 2021. Examensmålet K3 kommer även att behandlas i VFU4 och de två examensarbetskurserna.

Sammanfattningsvis behöver utbildningen av både lärare och studenter uppfattas som en helhet där det finns starka kopplingar mellan konst, vetenskap, ämnesdidaktik och metodik. För att stärka studenternas kunskaper inom vetenskapsteori, kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder samt deras förståelse för relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, är den gemensamma forskningsstrimman en viktig del, liksom impulser från samarbete med danslärarutbildningar nationellt och internationellt och dansstudenternas återkoppling. Tillsammans med de kärnkurser som behandlar ett vetenskapligt förhållningssätt (K50G och K81A) ger arbetet med forskningsstrimman en god grund för att revidera och utveckla danskursernas mål, innehåll och utformning så att studenterna vid utbildningens slut kan uppnå detta examensmål.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen färdighet och förmåga i examensordningen.

Mål (F2)

3. Visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel. Om detta redogörs för i del 1 gör en hänvisning.

Mål 3 behandlas på ett mer generellt utbildningsvetenskapligt plan i kärnkurserna K41G, K50G och K81A, och på ett ämnesdidaktiskt plan, framförallt i examensarbetskurserna men även i VFU4. De examensarbeten som skrivs på programmet, såväl på grundläggande som på avancerad nivå, förväntas utgå från frågeställningar som är knutna till ett ämnesdidaktiskt eller utbildningsvetenskapligt forskningsfält. Det är viktigt att ämneslärarprogrammets studenter kan använda ämnets teoretiska verktyg och metoder för att beforska skolan. Att hitta denna ingång i de självständiga arbetena har krävt en omställning på ämnesinstitutionerna från ett mer strikt ämnesfokus till ett ämnesdidaktiskt fokus.

För ämnet dans visar nedanstående tabell vilka kurser som i dagsläget har kursmål som relaterar till examensmål tre.

Kurs	Kursmål relaterade till examensmål 3: Efter godkänd kurs ska studenten kunna:
LGDA20 (15hp) Dansteori och ämnesdidaktik för gymnasielärare	<ul style="list-style-type: none">- visa förmåga att planera, genomföra och utvärdera lektioner i dans, som är relevant för gymnasieskolans estetiska program- identifiera och kritiskt reflektera kring vilka värden och normer som omgärdar dans som konstform och som undervisningsämne.- kartlägga sitt behov av ytterligare kunskap och utveckling som lärare i dans.- i studioarbetet självständigt, kritiskt och inför andra argumentera för och förhålla sig till skilda uppfattningar
LGDA30 (15hp) Dansgestaltning samt musikens roll i dansundervisningen för gymnasielärare	<ul style="list-style-type: none">- föra didaktiska resonemang om dans och lärande utifrån olika teoretiska perspektiv.- uppvisa förmåga att planera, genomföra och utvärdera dansundervisning med fokus på kommunikation- identifiera egna styrkor och svagheter som dansare i olika dansgenrer- reflektera över konstnärligt gestaltungsarbete samt användandet av musik i dansundervisning utifrån ett lärarperspektiv
LGDA40 (15hp) Dansgestaltning och ämnesdidaktik för gymnasielärare	<ul style="list-style-type: none">- planera, skapa, genomföra, bedöma och utvärdera moment i dansundervisning utifrån gymnasieskolans olika styrdokument- kartlägga och identifiera egna utvecklingsområden för fortsatt lärande inom dansdidaktik och dansgestaltning
LGDA50 (15hp) Dansgestaltning och ämnesdidaktik 2	<ul style="list-style-type: none">- reflektera över det egna och gruppens konstnärliga gestaltande- reflektera över dansundervisning och elever med funktionsvariationer.
LGDA65 (15hp) (ej färdig)	Lärandemål kopplat till examensmål 3 är planerat att ingå i kursen. Dessa fastställs kommande år.
LG41DA (10,5hp) Verksamhetsförlagd utbildning 4	<ul style="list-style-type: none">- planera, genomföra och utvärdera undervisning i sin helhet med tydlighet och god struktur- syntetisera och använda kunskaper om skolans styrning och organisation, bedömning, samt pedagogisk ledning av elevgrupper och enskilda elever utifrån ett demokratiskt förhållningssätt

(ges första gången våren 2021)	- tillämpa och pröva varierade pedagogiska uttrycksformer, exempelvis digitala resurser och estetiska lärandeformer, i praktisk pedagogisk verksamhet - analysera och på ett kritiskt och självständigt vis bedöma egna och andras erfarenheter samt i enlighet med beprövad erfarenhet och relevanta forskningsresultat utveckla den egna skolpraktiken
LGDA2A (15hp) Självständigt arbete 2 (ges första g. V2021)	- tillämpa vetenskapliga metoder, genomföra självständiga undersökningar och därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik

Examensmål 3 kommer att behandlas i VFU4, LGDA2A, där programrådet utformat ramkursplaner, samt i LGDA65. Dessa kurser har däremot ännu inte getts inom ämneslärarutbildningen i dans. I tabellen för examensmål F4 återkommer några lärandemål från ovanstående tabell. Det gäller lärandemål som relaterar till båda examensmålen.

Studentens förmåga att reflektera över egna erfarenheter inkluderas i den strategi som ämnesföreträdare i musikpedagogik och ämnesansvariga för dans, musik och teater, har börjat utforma. Ett första steg (LGDA20) är att studenterna börjar formulera sig gällande sina egna erfarenheter kopplat till yrkesrollen samt att studenterna får stöd i att förhålla sig kritisk till den egna reflektionen. Senare (LGDA30, LGDA40) får studenterna fortsätta träna ett kritiskt förhållningssätt till andras erfarenheter och forskningsmetoder och resultat. I slutet av utbildningen planerar vi att fortsätta och fördjupa detta arbete. I VFU1 tränas studenterna i att identifiera egna erfarenheter samt diskutera dessa med andra studenter och VFU-kurslärare. Under VFU2 övas studenterna att förhålla sig kritisk till dessa erfarenheter, relatera till lärande- och vetenskapsteorier och andras erfarenheter i samtal med VFU-handledare, VFU-kurslärare och övriga studenter i kursen.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen färdighet och förmåga i examensordningen.

Mål (F4)

4. Visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel. Om detta redogörs för i del 1 gör en hänvisning.

Förmågan att tillämpa didaktik, ämnesdidaktik och metodik får studenterna möjlighet att utveckla framförallt under sina fyra VFU-kurser. VFU-kurserna har en tydlig progression som vi på programmet beskriver som undersökande VFU, genomförande VFU och syntetiserande VFU. Även ämneskurserna innehåller övningar och examinationer där studenterna ges möjlighet att använda sitt didaktiska och ämnesdidaktiska kunnande, till exempel i samband med att de konstruerar och simulerar undervisningsupplägg och gör lektionsplaneringar. Inom ramen för kärnkurser förs också allmänna

didaktiska resonemang om bland annat konstruktiv länkning och bedömning samt om hur undervisningen kan möta elevers skilda behov.

För ämnet dans visar nedanstående tabell vilka kurser som i dagsläget har kursmål som relaterar till examensmål fyra.

Kurs	Kursmål relaterade till examensmål 4 Efter godkänd kurs ska studenten kunna:
LGDA20 (15hp) Dansteori och ämnesdidaktik för gymnasielärare	- visa förmåga att planera, genomföra och utvärdera lektioner i dans, som är relevant för gymnasieskolans estetiska program - problematisera lärande i skolämnet dans
LGDA30 (15hp) Dansgestaltning samt musikens roll i dansundervisningen för gymnasielärare	- föra didaktiska resonemang om dans och lärande utifrån olika teoretiska perspektiv. - uppvisa förmåga att planera, genomföra och utvärdera dansundervisning med fokus på kommunikation
LGDA40 (15hp) Dansgestaltning och ämnesdidaktik för gymnasielärare 1	- planera, skapa, genomföra, bedöma och utvärdera moment i dansundervisning utifrån gymnasieskolans olika styrdokument. - utföra bedömning av dansgestaltning med utgångspunkt i ett professionellt förhållningssätt.
LGDA50 (15hp) Dansgestaltning och ämnesdidaktik för gymnasielärare 2	- föra didaktiska resonemang om dans och lärande utifrån dansteknik och dansgestaltning. - uppvisa förmåga att planera, genomföra och utvärdera dansundervisning med fokus på dansteknik och dansgestaltning
LGDA65 (15hp) Kursnamn ej fastställt	Lärandemål kopplat till examensmål 5 är planerat att ingå i kursen. Dessa fastställs kommande år.
LG11/21/31/41DA (4,5 + 7,5 + 7,5 + 10,5hp) Verksamhetsförlagd utbildning 1, 2 3 & 4 Redovisas i del 1	

Utbildningen innehåller en strimma av ämneskunskande och didaktik som sträcker sig över hela utbildningen (LGDA10, LGDA20, LGDA30, LGDA40, LGDA50, LGDA65). I dessa kurser får studenterna stöd i att utveckla för yrket nödvändiga färdigheter inom dans och dansdidaktik. Dansdidaktiken bygger på danspedagogisk forskning och beprövade erfarenheter, där studenterna övar sig på att själva planera, genomföra och utvärdera dansundervisning riktad mot gymnasieskolan. Detta gäller undervisning i dans inom flera genrer samt undervisning i danshistoria, dansanalys, koreografi och improvisation.

Därtill kopplas ämneskunskap och dansdidaktik till VFU-kurserna (LG11DA, LG21DA och så småningom även till LG31DA och LG41DA). Inför respektive VFU-kurs håller vår VFU-kurslärare så kallade praxisseminarier där lärarna förbereder studenterna för VFU-perioden. Ungefär i mitten av VFU-perioden samlas studenterna och VFU-kursläraren för ytterligare ett praxisseminarium där studenterna får berätta om sina erfarenheter, dilemman i undervisningen och praktiska exempel tas upp och problematiseras. VFU-kursläraren observerar och bedömer studentens undervisning på plats, genomför ett trepartssamtal tillsammans med VFU-handledaren och studenten och bedömer en avslutande skriftlig rapport.

Eftersom VFU-kurserna är förlagda vid olika tidpunkter under skolåret, får studenterna ta del av olika didaktiska moment vilket gör att de exempel och dilemman som lyfts fram och diskuteras vid praxisseminarierna varierar. Det finns en progression i VFU-kurserna där graden av självständighet och didaktiskt/metodiskt kunnande och ansvar växer med respektive kurs.

De närmaste årens utmaningar och åtgärder kan sammanfattas i två punkter:

- Dans som ämne i gymnasieskolan finns vid ett begränsat antal estetiska program i Sverige. Det finns ett utarbetat samarbete med de gymnasieskolor som erbjuder inriktning dans i regionen. Hittills har det inte varit några problem att VFU-placera studenterna. Vi ser dock ett utvecklingsområde vad gäller VFU-placering när alla VFU-perioder är i gång och utbildningens studentantal stigit. Därför har ett långsiktigt arbete påbörjats för att kunna placera VFU-studenter vid gymnasieskolor även utanför regionen.
- Då hela utbildningen inte är fullt utbyggd kommer ett arbete med att precisera lärandemål och progression i den senare delen av ämneskurserna att göras under det närmsta året. I detta arbete kommer både studenter, lärare och ämnesansvarig vara involverade.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen färdighet och förmåga i examensordningen.

Mål (F5)

5. Visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel. Om detta redogörs för i del 1 gör en hänvisning.

Mål 5 hanteras framförallt i de fyra VFU-kurserna. När det gäller studentens förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning synliggörs progressionen tydligt i ramkursplanerna. Till exempel förväntas studenten i VFU1 kunna planera, genomföra och utvärdera pedagogiska aktiviteter med stöd av sin VFU-handledare, i VFU2 i dialog med sin VFU-handledare och i VFU3 såväl kollegialt som självständigt. Målet kan även behandlas i andra kurser, till exempel i uppgifter där studenterna planerar undervisningsupplägg.

För ämnet dans visar nedanstående tabell vilka kurser som i dagsläget har kursmål som relaterar till examensmål fem.

Kurs	Kursmål relaterade till examensmål 5
LGDA20 (15hp) Dansteori och ämnesdidaktik för gymnasielärare	Efter godkänd kurs ska studenten kunna: - visa förmåga att planera, genomföra och utvärdera lektioner i dans, som är relevant för gymnasieskolans estetiska program - kartlägga sitt behov av ytterligare kunskap och utveckling som lärare i dans. - problematisera lärande i skolämnet dans
LGDA30 (15hp) Dansgestaltning samt musikens roll i dansundervisningen för gymnasielärare	- föra didaktiska resonemang om dans och lärande utifrån olika teoretiska perspektiv. - uppvisa förmåga att planera, genomföra och utvärdera dansundervisning med fokus på kommunikation - reflektera över konstnärligt gestaltungsarbete samt användandet av musik i dansundervisning utifrån ett lärarperspektiv - kritiskt granska och redogöra för makthierarkier och rådande normer inom de konstnärliga/pedagogiska fälten för ett hållbart samhälle
LGDA40 (15hp) Dansgestaltning och ämnesdidaktik för gymnasielärare 1	- redogöra och reflektera över olika styrdokuments funktion och styrning gällande dansundervisning i gymnasieskolan. - planera, skapa, genomföra, bedöma och utvärdera moment i dansundervisning utifrån gymnasieskolans olika styrdokument. - kartlägga och identifiera egna utvecklingsområden för fortsatt lärande inom dansdidaktik och dansgestaltning. - utföra bedömning av dansgestaltning med utgångspunkt i ett professionellt förhållningssätt.
LGDA50 (15hp) Dansgestaltning och ämnesdidaktik för gymnasielärare 2	- föra didaktiska resonemang om dans och lärande utifrån dansteknik och dansgestaltning. - uppvisa förmåga att planera, genomföra och utvärdera dansundervisning med fokus på dansteknik och dansgestaltning - reflektera över det egna och gruppens konstnärliga gestaltande - reflektera över dansundervisning och elever med funktionsvariationer.
LGDA65 (15hp) (Ej klar)	Lärandemål kopplat till examensmål 5 är planerat att ingå i kursen. Dessa fastställs kommande år.
LG11/21/31/41DA (4,5 + 7,5 + 7,5 + 10,5hp) Verksamhetsförlagd utbildning 1, 2 3 & 4 Redovisas i del 1	

En adjunkt med lärarerfarenhet och en disputerad lektor har från och med hösten 2018 huvudansvar för VFU-besök och seminarier. Förutom att göra VFU-besök där de både observerar studentens undervisning och genomför trepartssamtal med VFU-handledaren, håller dessa lärare VFU-seminarier och bedömer också skriftliga studentrapporter i samband med varje VFU-period. I det arbetet har de goda möjligheter att bidra till och bedöma studenternas förmåga att planera, utvärdera och utveckla undervisning. Då dessa lärare även undervisar i dansdidaktik i ämneskurserna kan kurserna och VFU-kurserna sammanflätas och tillsammans stärka studenternas förmåga att planera, genomföra, utvärdera och utveckla dansundervisning.

Färdigheten att planera, genomföra, utvärdera och utveckla dansundervisning bygger på förmågan att syntetisera egna erfarenheter, professionellt prövad erfarenhet, forskningsrön, didaktiska och ämnesdidaktiska teorier och modeller samt ämneskunnande och ämnesdidaktiskt innehållskunnande. Denna kritiska och komplexa förmåga utvecklas och bedöms i dagsläget i fyra av ämneskurserna (LGDA20, LGDA30, LGDA40, LGDA50 och så småningom även LGDA65). I två av dessa ämneskurser sker detta i en autentisk undervisningskontext, dvs där studenter inte simulerar elever. I LGDA40 genomförs workshops med grundlärorestudenter och danslärorestudenter från andra årskurser och i LGDA50 undervisas gymnasieelever från Sturegymnasiet i Halmstad och danslärorestudenter som precis påbörjat sin utbildning. Medan studenterna under sina VFU-perioder ofta är ensam student på skolan får de i dessa moment större utrymme att tillsammans med studentkollegor planera, utvärdera och utveckla sitt dansdidaktiska arbete. Denna kritiskt konstruktiva dialog skapar kompetenser inför både VFU och framtida kollegialt professionaliseringsarbete.

Ämneskurserna innehåller även moment relevanta för examensmål 5 eftersom de bidrar till studentens ämnesdidaktiska kunnande och reflektionsbas även om det inte handlar om regelrätt undervisning. Det kan handla om att explicit koppla forskning och teorier till dansdidaktisk praktik. Slutligen är studenternas förmåga till metakognition kring det egna lärandet och agerandet i dans en viktig faktor för att de ska bli skickliga reflekterande praktiker. Denna förmåga övar de bland annat genom att reflektera kritiskt kring konstnärliga och pedagogiska aspekter av det egna ämneslärandet (LGDA20, LGDA30, LGDA40, LGDA50), och analysera och kritiskt reflektera muntligt och skriftligt över sin egen och gruppens konstnärliga förhållningssätt, val och processer – detta även ur sociala och etiska aspekter.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt i examensordningen.

Mål (V3)

6. Enligt UKÄ:s rekommendationer beskriver lärosätet måluppfyllelsen för det utvalda examensmålet i självvärderingens del 1.

Utformning, genomförande och resultat

Jämställdhet

Bedömningsgrund:

Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.

Redogör för hur det säkerställs att studenterna uppnår den del av examensordningens mål som gäller jämställdhet, dvs. visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel.

I anslutning till det mediala fokus som uppstod om könsdiskriminering och sexuella trakasserier i samband med #metoo hösten 2017 genomförde programmet en anonym studentenkät om likabehandling och diskriminering inom Ämneslärarprogrammet. Enkäten besvarades av 182 studenter. Av svaren kunde vi dra slutsatsen att de flesta studenterna anser att ett jämställdhetsperspektiv präglar den universitetsförlagda delen av utbildningen. Dock ansåg 6 studenter att den inte alls gör det medan 35 ansåg att den gör det, men i låg grad. Liknande resultat erhöles för den verksamhetsförlagda delen. Dessa resultat är inte alarmerande men ger oss ändå anledning att reflektera över hur insatser på ÄLP kan utformas för att ge studenterna bättre förutsättningar att nå programmets examensmål, samt för att nå GU:s mål om jämställdhet så som de är formulerade i Vision 2020. Dessa har konkretiserats i en handlingsplan för jämställdhetsintegrering, JiGU. På ÄLP har vi dessutom väl utarbetade rutiner för hantering av diskrimineringsärenden under VFU. Dessa beskrivs närmare i del 1.

Högskolan för scen och musik har utarbetat rutiner för hur jämställdhetsfrågor ska hanteras. Vid varje kursvärdering ställer vi frågor anonymt om huruvida studenten upplever sig blivit utsatt för diskriminering eller trakasserier och om studenten känner till någon på institutionen som blivit det. Detta tillägg vid kursutvärdering genomförs i alla kurser sedan ett år tillbaka. Hittills har vi inom dansområdet inte varit med om att någon svarat ja när det gäller studenten själv eller någon annan.

Dansfältet i stort har länge dominerats av kvinnor, både inom konstområdet och det pedagogiska området och så är fallet även bland våra danslärarstudenter. Totalt är just nu 10 studenter antagna, fördelade på tre årskurser, och bara en av dessa är man. Även bland lärarna är alla utom en kvinna. Ett utvecklingsområde är därför att arbeta för att fler män söker till utbildningen.

HSM har efter omfattande diskussioner om behovet av att arbeta med frågor gällande jämställdhet, tagit ett beslut om att skapa ett programöverskridande kursmoment som belyser frågor om värdegrund. Kursen har utformats i samverkan med extern kompetens och erfarenhet. Kursmomentet har integrerats i kursplaner för samtliga ämneslärarstudenter under första terminen, där kursmålet "studenten ska kunna kritiskt granska och redogöra för makthierarkier och rådande normer inom de konstnärliga/pedagogiska fälten för ett hållbart samhälle" har skrivits in i kursplanen. Momentet bygger på en seminariereserie som är gemensam för samtliga studenter på HSM och belyser etik, normkritik, genus, likabehandling, makt och hierarkier utifrån ett hållbart samhällsperspektiv. Detta kursmoment har genomförts under hösten 2018 och kommer att utvärderas i kommande kursutvärderingar.

HSM har en likabehandlingsgrupp som har varit drivande i såväl det långsiktiga som det mer kortsiktiga arbetet. HSM har arrangerat temadagar för såväl studenter som lärare och temadagar specifikt med lärare vid terminsstart och terminsslut. HSM har också inom såväl scenområdet som musikområdet strukturerat och över tid arbetat med de här frågorna tematiskt. På scenområdet benämndes projektet

”Att gestalta kön” och inom musikområdet ”Musik och genus”. Båda projekten redovisades i en publikation.

Med målsättningen att jämställdhetsfrågor ska genomsyra all undervisning beslöt likabehandlingsgruppen att följande text skulle skrivas in i alla kursplaner:

”Jämställdhet, jämlikhet och mångfald ska beaktas i alla kurser på Högskolan för scen och musik. Utgångspunkten är alla människors lika värde och möjlighet till delaktighet, såväl inom skolans verksamhet som i det omgivande samhället. Likaså ska Högskolan för scen och musik i alla sina kurser beakta frågor om hållbar utveckling, vilket innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö, samt ekonomisk och social välfärd och rättvisa.”

Väl medvetna om att detta egentligen är lagstadgat och självklart borde genomsyra undervisningen, var detta ett sätt att lägga särskilt fokus på de här frågorna.

HSM har också av fakulteten tilldelats ett särskilt uppdrag att jobba med jämställdhetsintegrering, vilket innebär att institutionen ska genomlysas såväl kursplaner som undervisning utifrån ett fokus på jämställdhet vad gäller upphovspersoner och litteraturlistor. Detta har lett till viktiga diskussioner bland lärare och studenter på institutionen och resulterat i att jämställdhetsperspektivet nu i högre grad än tidigare beaktas vid val av repertoar och kurslitteratur.

I VFU2 ska studenterna i skriftliga VFU-rapporter redovisa sin uppfattning av hur likabehandlingsfrågor hanteras på VFU-skolan (LG21DA). Hur studenterna i sin egen undervisning förhåller sig gentemot studenterna ur ett likabehandlingsperspektiv kommer att behandlas under VFU3 (LGDA31). I den avslutande VFU-kursen (LG41DA) ska studenterna utifrån ett likabehandlings- och rättighetsperspektiv både skriftligt och muntligt reflektera och problematisera hur de använt sitt praktiskt-pedagogiska omdöme i undervisningen.

Av de två lärare som gör VFU-besök inom dansområdet är båda kvinnor. Dessa är för närvarande de enda danslärare på institutionen som även är verksamma som gymnasielärare i dans.

De närmaste årens utmaningar och åtgärder kan sammanfattas i två punkter:

- Att utifrån utvärderingar av kursmomentet gällande jämställdhet arbeta vidare med kursutveckling och kvalitetssäkring.
- Att utifrån inventering genomföra ett utvecklingsarbete av ämneskursernas litteratur och repertoar gällande jämställdhet och likabehandling.

Utformning, genomförande och resultat

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömningsgrunder:

Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling, och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel.

På ÄLP finns rutiner för ett systematiskt kvalitetsarbete från kurs- till programnivå. Varje kurs följs upp genom kursrapporter från kursansvarig lärare. Kursrapporterna granskas av programledarna och bildar underlag till en programrapport. I programrapporten, som SOL är mottagare av, analyseras bland annat styrkor och svagheter. En sådan analys är möjlig att göra på grund av kursrapportens utformning, som fokuserar på detta, såväl ur studentperspektiv som ur lärarperspektiv. I kursrapporten formuleras även förslag till kursutveckling, vilka sammanfattas i programrapporten.

En svag länk i denna del av det systematiska kvalitetsarbetet är antalet studenter som väljer att delta i kursvärderingar. På programmet förs diskussioner om hur detta kan åtgärdas. Diskussionerna har mynnat ut i utvecklingsarbete med dels schemalagda dels muntliga utvärderingar. Även då svarsfrekvensen är låg är det möjligt att identifiera svagheter i vissa kurser om de påpekas av studenterna vid återkommande kurstillfällen eller om flertalet studenter ger samstämmig kritik. På så sätt kan ändå en systematisk kursutveckling ske. Ytterligare ett problem är uteblivna kursrapporter, vilket medför att studenternas kursvärderingar inte kan granskas på programnivå. Programrådet har påpekat vikten av inrapportering och de senaste åren har vi sett en positiv trend, där allt fler kurser avrapporteras.

En viktig del i programrådets systematiska kvalitetsarbete är att relatera kursmål till examensmål, för att kunna garantera att studenterna ges möjlighet att uppnå dem. Därför uppmanas kursansvariga lärare att redogöra för dessa kopplingar i kursrapporterna. Denna del av kvalitetsarbetet är också viktig för institutionernas kursutveckling, då länkningen förtydligar relationen till övriga kurser inom programmet. Andra etablerade kanaler för att få information om programmets styrkor och svagheter är programdialoger med studenterna i mitten av utbildningen och skriftliga studentenkäter i slutet av utbildningen. Dessa beskrivs mer ingående under bedömningsområdet Studentperspektiv.

Sammantaget ger denna information underlag för programrådets utveckling av programmet. Utifrån de utvecklingsområden som identifieras formas årsvisa fokusgrupper i programrådet (se Beskrivning i del 1). Fokusgrupperna utarbetar åtgärdsplaner för sitt arbete. Dessa sammanställs och presenteras för SOL. Därefter genomförs konkreta åtgärder i dialog med institutionerna. Som exempel kan nämnas utformning av en programgemensam kurs om hållbar utveckling, formulering av ramkursplaner för VFU- och examensarbetskurser samt bedömningskriterier och praxis för examination av de senare samt införande av ett nytt system för antagning till programmet. Kollegial utveckling av programmet sker också genom programkonferenser och kollegial kursgranskning som genomförs två gånger per år.

Programrådet tar även initiativ till åtgärder som förväntas underlätta för studenterna att genomföra sina studier inom utsatt tid. Ett exempel på detta är en revidering av behörighetskraven för programmets gemensamma kurser. I denna revidering beaktades studenternas möjligheter till omexamination och studieuppehåll. I samband med detta infördes också en praxis att erbjuda omexaminationer under

sommaren. Ytterligare ett mål med revideringen var att förtydliga sammanhang och progression mellan programmets olika kurser.

Den systematiska uppföljningen av programmets högskoleförlagda del anser vi är tillfredsställande. Även om VFU-kurser följs upp systematiskt i form av kursrapporter önskar vi en större delaktighet från medverkande skolhuvudmän och VFU-skolor i detta arbete. Det pågår en revidering av VFU-avtal mellan GU och skolhuvudmän i regionen som ska börja gälla under 2019. Genom det nya avtalet skapas en organisation för kvalitetsuppföljning på programnivå där just detta problem åtgärdas genom programvisa VFU-samverkansgrupper med representanter från GU och medverkande skolhuvudmän. Ett uttalat syfte med VFU-samverkansgrupperna är också att stärka kopplingen mellan den högskoleförlagda delen och den verksamhetsförlagda delen av utbildningen.

Utöver ovanstående rutiner för ÄLP:s kvalitetsarbete ingår medverkande institutioner i respektive fakultets implementering av GU:s policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildningen. Inom ramen för kvalitetspolicyerna ska fakulteterna bland annat tillse att kurser inom programmet tillgodoser studentinflytande, relevant lärarkompetens, forskningsanknytning, samt ändamålsenlig studiemiljö.

Inom ämneslärarutbildningen i dans blev våren 2018 enbart hälften av danslärarstudenterna godkända i momentet anatomi som ligger som en delkurs i LGDA10. Vi har under hösten analyserat momentet som getts via institutionen för kost och idrottsvetenskap och bedömt att innehållet inte var fullt relevant för en blivande ämneslärare i dans. Därför har detta moment skrivits om och anatomiundervisningen kommer från våren 2019 att ombesörjas av våra egna lärare.

Studenterna inom ämneslärarutbildningen i dans erbjuds möjligheten att examineras genom att de uttrycker sin kunskap genom olika modaliteter. Kurserna innehåller examinationer utifrån skriftliga inlämningar, muntliga redogörelser och reflektioner samt gestaltningar av olika slag med och utan en extern publik. Vi ser att flera av institutionens lärare utmanas av betygsättning i framförallt gestaltande moment. Kompetensutveckling kring undervisning och bedömning har därför identifierats som ett utvecklingsområde för ämneslärarutbildningarna i dans, teater och musik. Detta arbete kommer att inledas under 2019.

Studentperspektiv

Bedömningsgrund:

Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel.

Studenterna ges möjlighet att delta i utvecklingen av programmet på olika sätt, framförallt genom kursvärderingar och representanter i programrådet, vilket beskrivits i tidigare avsnitt. De kan även framföra synpunkter på utbildningen i samband med programdialoger och studentenkäter. Dessutom genomför programstudievägledarna riktade samtal med studenterna vid regelbundna tillfällen för information och återkoppling. Inför programstarten erbjuder studievägledningen exempelvis alla nyantagna studenter möjlighet att komma på informationsträffar om högskolestudier och lärarutbildning vid GU. Därefter möter programstudievägledarna studenterna under första terminens kärnkurser. Ytterligare två träffar genomförs, dels i samband med K41G på termin 3 och dels i slutet av utbildningen för att informera om lärarlegitimation och examensansökan.

På Högskolan för scen och musik har dans-, teater- och musiklärarkurserna var sin ämnesansvarig som bland annat ansvarar för utveckling och planering av kurser och undervisning, följer upp kursvärderingar, vägleder studenter och verkar för att de ska ha en god arbetsmiljö. Ämnesansvarig för dans har kontinuerliga möten med alla årskurser och är en nyckelperson bland annat när det gäller att kontinuerligt få studenters perspektiv på verksamheten, inte bara vid de kursutvärderingar som hen också organiserar. HSM har även ett mer formaliserat kvalitetsutvecklingsarbete i tre steg där två direkt involverar studenterna. Som första steg genomförs, när kursvärderingarna är sammanställda, en terminsutvärdering med ämnesansvarig, en student per årskurs och 2-5 lärare. Här sätter studenterna agendan via kursutvärderingar och inskickade förslag på samtalspunkter och huvudfokus ligger på att utveckla deras utbildning som helhet. Detta ger input till steg två, ett årligt möte där dansämnets lokala ämnesansvariga, de lärare som deltagit i terminsutvärderingarna samt enhetschef och ämnesföreträdare arbetar med ämnesutveckling och kvalitetssäkring ur ett mer långsiktigt perspektiv. I det tredje steget, den årliga enhetskonferensen, ägnar prefekt, enhetschef, enhetens ämnesansvariga, utbildningshandläggare samt representanter från studentkåren en heldag åt att arbeta med kvalitets- och utvecklingsfrågor som visioner, fokusområden, kompetensförsörjning, pedagogisk utveckling och studentmiljö. Konstkåren, som representerar många ämneslärarstudenter i dans, deltar även i möten på såväl prefekt- som enhetsnivå vilket ger ytterligare möjligheter till studentmedverkan.

Sammanfattningsvis har dansärostudenterna flera olika vägar att påverka sin utbildning. Dels på programnivå via utvärderingar, programrådsrepresentanter och direktkontakt med programstudievägledarna, dels på ämnesnivå via kursutvärderingar, den nära kontakten med ämnesansvariga, terminsutvärderingen och via sina representanter i konstkåren. Ett utvecklingsområde är dock att utveckla former för kursvärderingar som ger högre svarsfrekvens och mer användbara resultat.

Arbetsliv och samverkan

Bedömningsgrund:

Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel.

Framtidens lärare står inför flera utmaningar, där hållbar utveckling och det flerspråkiga klassrummet är två centrala områden. För att ge studenterna beredskap att undervisa om frågor som rör hållbar utveckling läser alla studenter kursen "Hållbar utveckling med människan i centrum". Kursen som av universitetsstyrelsen, belönades med Pam Fredmans pris 2018, har utvecklats genom samverkan mellan programrådet, Universeum, Världskulturmuseet och Globala skolan. Kursen behandlar hållbar utveckling med fokus på social hållbarhet och mänskliga rättigheter. Genom samarbetet möter samtliga studenter alternativa lärmiljöer i form av museer, science centers och konsthallar. Kursen har, tillsammans med övrigt utvecklingsarbete inom hållbar utveckling, lett till att ÄLP kunnat hållbarhetsmärkas.

Enligt Skolverkets statistik läser och lär 18 % av Sveriges elever på sitt andraspråk. För att ge dessa elever extra stöttning i sitt lärande är det viktigt att lärare i alla ämnen förstår kopplingen mellan språkliga krav och kunskapsutveckling i ämnet. Programrådet har haft fokus på att försöka utveckla programmet, så att alla studenter ska få en kurs om språk- och kunskapsutvecklande arbete. Denna kurs är nu under utveckling och kommer att starta HT19.

HSM samverkar med olika aktörer och institutioner i samhället för att ömsesidigt i konstnärliga praktiker möta nya behov och nya målgrupper, i ett ständigt föränderligt samhälle. Inom de pedagogiska utbildningarna har HSM under de senaste åren särskilt lagt fokus på några aktörer och institutioner. Då ämneslärarutbildning dans är relativt ny har samverkan med arbetsliv och andra aktörer påbörjats, men behöver fortsätta att utvecklas. Utbildningen har påbörjat samverkan med gymnasieskolor som ger dans som inriktning (Sturegymnasiet i Halmstad, Södra Latins gymnasium i Stockholm och Kulturama Gymnasium i Stockholm). Tillsammans med "Språng - danskompaniet spinn" har ett samarbete inletts som syftar till att låta studenterna ta del av kompaniets verksamhet som riktar sig till personer med funktionsvariationer. Utbildningen har även genomfört ett samarbete med festivalen "ACT – sustainable" med fokus på hållbar utveckling, där studenterna framförde en koreografi som med handledning av lärare skapats av studenterna inom ramen för festivalens tema.

Varje år erbjuder Göteborgs universitet en fortbildningsdag i alla lärarutbildningsämnen som ges vid universitetet. Detta är benämnt som "Ämnets dag" och är ett tillfälle för ämnesfördjupande fortbildning som institutioner vid Göteborgs universitet erbjuder verksamma lärare i gymnasieskolan. Hösten 2018 gjorde ämnena dans, teater och musik en gemensam dag där drygt 85 lärare deltog, där majoriteten var dansverksamma. Dagen är ett sätt att i samverkan med verksamma lärare både ge fortbildning och få ta del av deras reflektioner kring exempelvis danspedagogik, VFU och behov av kompetensutveckling.

Som nämnts tidigare har samverkan mellan andra lärarutbildningar i dans inletts, både mellan Stockholms konstnärliga högskola/Dans och cirkushögskolan, Luleå tekniska universitet och Kuopio universitet i Finland. Samverkan består av i denna fas av lärarutbyte, där diskussioner även förs gällande studentutbyten.

Ett samarbete har inletts med danskompaniet "Språng" som kommer att träda i kraft våren 2019. Samarbetet fokuserar på dans och olika funktionsvariationer där kompaniet kommer att ge studenterna föreläsningar och workshops med fokus på dans och funktionsvariationer. Studenterna kommer dessutom att auskultera vid ett par tillfällen när en av Språngs danspedagoger undervisar grupper med olika funktionsvariationer. Efter detta kommer didaktiska resonemang att föras med en universitetslärare och kursmomentet kommer att examineras genom en skriftlig reflektionsuppgift som relaterar till dansundervisning och funktionsvariationer.

Eftersom det här är ett pionjärbete där vi varit med i ett uppbyggnadsskede, innebär det att vi fortfarande prövar oss fram, men det har också bidragit till att våra studenter involverats i ett utvecklingsarbete som orienterar dem i arbete med, och utmaningar kring, att med dans möta nya målgrupper i samhället. Samverkan fortsätter, förändras och utvecklas. Nu senast skapas nya former för detta genom vår inblandning och delaktighet i planerna om ett kulturskolekliv.

Att gå in i samverkan med organisationer och verksamheter som inte landat i en färdig form kräver öppenhet, kreativitet och mod. Att som student involveras i pionjärbeten som ibland verkar sakna klar struktur och form kan var frustrerande och vi tar till oss kritiken, lär oss och utvecklar samtidigt som vi ser ett värde i att studenterna får vara med också i de här utforskande skedena. Förutom de ömsesidiga vinsterna som barn, ungdomar och studenter gör, har samarbetet med gymnasieskolor, andra högskolor, organisationer skapat en sådan tillit till HSM att samverkanspartners givit våra forskare tillträde till deras verksamhet. På så sätt bidrar samverkan även till ett forskningsbaserat lärande om dessa för Sverige relativt nya danspedagogiska fenomen, ett lärande som redan på avgörande sätt bidragit till utvecklingen av verksamheten.